

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXV. — Wydana i rozesłana dnia 29. sierpnia 1911.

Treść: (Nr 170—173.) 170. Obwieszczenie, dotyczące upoważnienia Urzędu celnego pobocznego w Synowcach (Bukowina) do stosowania skróconego postępowania zapowiadawczego w obrocie kolejowym. — 171. Obwieszczenie, dotyczące umowy o zaraźliwych chorobach zwierzęcych z dnia 25. stycznia 1905 między Austro-Węgrami i Państwem niemieckiem, ogłoszonej pod Nr. 25. w X. części Dziennika ustaw państwa z roku 1906. — 172. Rozporządzenie, którem wydaje się przepisy dla ochrony życia i zdrowia robotników, zatrudnionych przy fabrykacji cukru. — 173. Obwieszczenie, dotyczące przydzielenia okręgu Urzędu podatkowego Zależce do powiatu politycznego Zborów w Galicyi.

170.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. sierpnia 1911,

dotyczące upoważnienia Urzędu celnego pobocznego w Synowcach (Bukowina) do stosowania skróconego postępowania zapowiadawczego w obrocie kolejowym.

Urząd celny poboczny I. klasy w Synowcach upoważniono do stosowania skróconego postępowania zapowiadawczego w obrocie kolejowym według przepisu z dnia 18. września 1857, Dz. u. p. Nr. 175.

Meyer wlr.

171.

Obwieszczenie Ministerstwa rolnictwa z dnia 21. sierpnia 1911,

dotyczące umowy o zaraźliwych chorobach zwierzęcych z dnia 25. stycznia 1905 między Austro-Węgrami i Państwem niemieckiem, ogłoszonej pod Nr. 25. w X. części Dziennika ustaw państwa z roku 1906.

Ze względu na obecny podział administracyjny królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa należy

w dodatku I. do wspomnianej umowy, na stronie 306., przy XXV (czwarty okrąg zamknięcia w Galicyi) i

w dodatku II. a, na stronie 312., przy XL (piąty okrąg zamknięcia w Galicyi) zamieścić Starostwo Skole.

Widmann wlr.

172.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 22. sierpnia 1911,

którem wydaje się przepisy dla ochrony życia i zdrowia robotników, zatrudnionych przy fabrykacji cukru.

Dla ochrony życia i zdrowia robotników, zatrudnionych w fabrykach cukru, wydaje się na zasadzie § 74. ordynacji przemysłowej następujące przepisy co do urządzenia i ruchu fabryk tych.

A. Postanowienia ogólne.

1. O ile w rozporządzeniu niniejszem nie wydano zarządzeń dalej idących, mają przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. listopada 1905, Dz. u. p. Nr. 176, mieć analogiczne zastosowanie eo do jakości pracowni i używanych tam maszyn oraz urządzeń roboczych.

B. Przepisy szczególne.

Dowóz buraków.

2. Jeżeli dowóz buraków skutecznia się koleją żelazną, wolno przystąpić do wyładowania wozów kolejowych dopiero wtedy, gdy doprowadzono je do stanu zupełnego spoczynku i zabezpieczono dostatecznie przed dalszym posuwaniem się. Przesuwanie i ciągnięcie wozów za zderzaki, przechodzenie popod nimi, podobnie jak przechodzenie w postawie nieschylonej między zderzakami wozów stojących blisko siebie jest zakazane.

Jeżeli dowóz buraków skutecznia się wodą, należy postarać się o bezpieczne umocowanie statków (todzi), przeznaczonych do wyładowania.

Kładki, prowadzące na statki, muszą mieć odpowiednią szerokość oraz stałe poręcze dla zapobieżenia niebezpieczeństwu spadnięcia robotnika na bok. Nadto należy umocować kładki te w sposób bezpieczny, a w razie potrzeby podeprzeć je przez podstawienie kozłów.

Praca domowa przy burakach.

3. Ściekowiska zapasowe spławni burakowej należy odpowiednio ogrodzić a względnie przykryć, o ile już sam sposób ich urządzenia nie zapobiega niebezpieczeństwu spadnięcia robotników. Spławnię burakową powinno się odpowiednio oświetlać; koryta spławni (kanały spławni, kanały Riedingera) muszą być w obrębie ruchu przykryte.

Podnośnik kołowy buraków należy osłonić w sposób bezpieczny do wysokości 80 centymetrów ponad poziom. Przyrząd włączający przy płuczkach buraków należy zaopatrzyć w odpowiednie zamknięcie dla zapobieżenia przypadkowemu wyłączeniu się (zamknięcie sztyftowe, zatyczkę).

Dyфуzya.

4. Przy urządzeniach, służących do napełniania kralnic buraków, oraz przy samych kralnicach należy umieścić odpowiednie ściany ochronne lub kraty druciane w miejscach, gdzie buraki mogłyby wyskakiwać w sposób niebezpieczny.

Kralnice powinno się zaopatrzyć w urządzenia, umożliwiające wygodne i bezpieczne obracanie tarczy nożowej celem nasadzenia noży. Przyrząd włączający przy tych kralnicach należy również zaopatrzyć w odpowiednie zamknięcie dla zapobieżenia przypadkowemu wyłączeniu się (zamknięcie sztyftowe, zatyczkę).

Przyrządy do ostrzenia nożów należy zaopatrzyć w urządzenia do usuwania pyłu szlifierskiego, gdyby on wywierał się w sposób szkodliwy.

Pokrywy zawiasowe dyfuzorów należy zaopatrzyć w urządzenia do bezpiecznego oparcia ich w położeniu otwartem.

Przy korycie spławnem krajanki poniżej baterii dyfuzyjnej powinno się zaprowadzić odpowiednie urządzenia, zapobiegające skutecznie niebezpieczeństwu wypadnięcia robotników do koryta ściekowego krajanki.

Saturacja i stacya do odparowywania.

5. Otwarte podgrzewacze soku z rurami pionowymi (kaloryzatory) należy zaopatrzyć w urządzenie, zezwalające na ich bezpieczne oczyszczanie. Za urządzenie takie należy uważać w szczególności umieszczenie niewzruszalnych pokryw z mocnej blachy żelaznej, wytrzymującej dostatecznie ciężar chodzących po niej robotników, z otworami, odpowiadającymi rurom ogrzewającym, albo nakrycie gęstą kratą ze sztab żelaznych. Podgrzewaczów, które nie są zabezpieczone w ten sposób, nie wolno czyścić podczas ruchu.

Saturatory należy od góry zamknąć zupełnie i jedynie połączyć z powietrzem zewnętrznym odpowiednio szerokimi rurami, prowadzącymi aż ponad dach, ewentualnie zapomocą przyrządu do chwytania soku. Dla brania próbek należy zaopatrzyć saturatory w kurki do odpuszczania soku.

Wszystkie przewody, doprowadzające parę, sok i kwas węglowy do malakserów i saturatorów, należy zaopatrzyć w zamknięcia, dające się łatwo wprowadzić w ruch, za których zamknięcie przed każdym spuszczeniem się robotników do przyrządów tych odpowiedzialny jest urzędnik ruchu, a względnie przeznaczony do tego dozorca. Przy malakserach i saturatorach należy umieścić ponadto odpowiednie urządzenia, któreby w razie spuszczenia się robotników do przyrządów tych umożliwiały bezpieczne i niewątpliwe zamknięcie istniejących ewentualnie wspólnych rur do odprowadzania gazów.

Wentyle przewodów, doprowadzających parę do przyrządów ogrzewających wszystkich otwartych naczyń do podgrzewania i gotowania, oraz przewodów dla cieczy gorących i gryzących należy umieścić w takim oddaleniu od odnośnych naczyń, któreby wykluczało niebezpieczeństwo poparzenia względnie popalenia, i w miejscu łatwo dostępnem.

Przynależność poszczególnych wentylów do rozmaitych przewodów rurowych należy zaznaczyć przez pomalowanie całego wentyla wyraźną farbą, a mianowicie należy pomalować wentyle od kwasu węglowego na czarno, wentyle od pary na czerwono, wentyle sokowe na żółto, wentyle wodne na zielono a wentyle do wapna na białą.

Stacya wirówek.

6. Otwory wrzutowe zacierów cukrowych należy zaopatrzyć stosownie do ich położenia w kraty lub ruszty albo w odpowiednio wysokie ramy lub ogrodzenia.

Każda wirówka ma być zaopatrzona w przyrząd hamujący, łatwy i bezpieczny w manipulacji i tak

urządzony, aby hamowanie odbywało się przynajmniej zapomocą dwóch wprost przeciwnych kleszczy hamulcowych lub zapomocą taśmy hamulcowej. Przestrzeń między płaszczem i bębniem należy nakryć.

Stacya cukru kostkowego.

7. Prasy do cukru kostkowego i maszyny do krajania cukru należy zaopatrzyć w urządzenia dla ochrony palców.

Piły tarczowe do głów cukru ma się zaopatrzyć w sanki doprowadzające i płaszcz ochronny dla taśmy piłowej, a maszyny do oddzielania ostrzy i podstaw głów w ochrony obrotowe. Ponadto należy zaopatrzyć piły i maszyny toczące w urządzenia do usuwania powstającego pyłu cukrowego, jeżeli pył taki wywiązuje się w sposób szkodliwy.

Stacya wapienna.

8. Wszystkie przyrządy stacyi wapiennej, które wytwarzają pył (młynki wapienne, młynki do wapna żrącego), należy zamykać szczelnie, a w razie potrzeby postarać się o usuwanie wywiązującego się pyłu w miejscu, gdzie tenże powstaje, względnie uchodzi.

Przewód do wyciągania kamienia wapiennego ma być zamknięty z wszystkich stron zapomocą osłon, gęstego obicia łatami lub plecionek drucianych z wyjątkiem otworów do ładowania i wyładowywania. Parter ma być połączony z piętrem wyższem zapomocą urządzenia sygnałowego, pewnie funkcjonującego i łatwo zrozumiałego, które ma prowadzić w obu kierunkach.

Niepewne kładki i pomosty przy stacyi do gąszenia wapna należy wszędzie tam, gdzie zachodzi możliwość spadnięcia do naczyń z wapnem, ogrodzić w sposób odpowiedni łatami poprzecznymi.

Przyrządy parowe.

9. Wszystkie przyrządy, w których podczas ruchu istnieje efektywna prężność pary względnie powietrza (Montejus, pierwszy parnik stacyi odparowywania przy czterodzielnej i pięciodzielnej baterji, odbieracze kompresorów powietrznych itp.), mają być zaopatrzone w manometry z ewentualnem włączeniem medytatora i w pewnie funkcjonujące wentyle bezpieczeństwa. Przyrządy: Montejus, odbieracze itd. należy nadto poddawać badaniu peryodycznemu, podejmowanemu co najmniej raz na rok przez znawcę, którym może być także wykształcony technicznie urzędnik ruchu; co do przedsięwziętych badań należy prowadzić zapiski.

Roboty niebezpieczne.

10. Na wchodzenie do głębokich studzien i dołów, w których można obawiać się istnienia gazów szkodliwych dla zdrowia, zezwoli się tylko wtedy,

jeżeli podjęto poprzednio badanie znajdującego się tam powietrza i wykazano w sposób niewątpliwy nieobecność takich gazów. Badanie to należy przeprowadzić przez powolne spuszczenie zwyczajnej latarni z płonącym światłem lub w inny pewny sposób. Jeżeli należy przypuszczać obecność gazów wybuchowych w szybie, wówczas nie wolno przedsiębrać próby z płonącym światłem.

Jeżeli próba wykazuje istnienie gazu duszącego, należy uchylić niebezpieczeństwo przez wydychanie parą, wypłukanie wodą, należyte przewietrzenie, wysysanie pompą powietrzną lub w inny sposób, przedstawiający się jako odpowiedni.

Przy rozbieraniu kup, złożonych z mas usuwających się, jako to ziemi, węgla, cukru itd., należy utrzymać kąt nachylenia, zapobiegający spadaniu mas, albo przedsiębrać rozbieranie stopniami wysokości nie większej jak 1·5 metra. Podkopywania masy jamami należy zabronić przez przybicie osobnego obwieszczenia w miejscu odpowiednim.

Stosy worków wolno ustawiać tylko na stałej, równej podłodze i pod nadzorem fachowym albo za pośrednictwem osób fachowych. Należy je układać po rogach wolno leżących w warstwie zewnętrznej, ile możliwości na sposób wiązania krzyżowego lub murarskiego, zresztą zaś stopniami, obejmującymi nie więcej jak 5 worków, albo przynajmniej przy zachowaniu pewnego kąta nachylenia. Pionowe ściany stosu o wysokości, grożącej niebezpieczeństwem, należy utrwalić. Rozbieranie stosu worków należy uskuteczniać od góry i również tylko pod nadzorem fachowym albo za pośrednictwem osób fachowych, stopniami lub przy zachowaniu pewnego kąta nachylenia. Wyciąganie worków z warstw dolnych jest zakazane.

Czyszczenie i naprawianie przyrządów.

11. Przy czyszczeniu lub naprawianiu płuczek, podnośników kołowych do buraków, wyciągów do buraków, pras ślimakowych do krajanki, ślimaków transportowych, malakserów, oziębiaczy i innych przyrządów mieszających należy poruczyć osobnemu robotnikowi nadzór nad dźwignią włączającą, zabezpieczoną zamknięciem. To samo odnosi się także do wstawiania i wyjmowania nożów.

Robota w stacyi wapiennej.

12. Ładowanie worków, a względnie naczyń wyciągowych w stacyi wapiennej ma się odbywać tylko poza obrębem wodzidla wyciągowego.

Na górnym pomoście pieca wapiennego i mostu nie wolno gromadzić materiału, jeżeli nie można wykazać wytrzymałości tych urządzeń na podstawie obliczenia statycznego, zatwierdzonego w konsensie przedsiębiorstwa, i jeżeli nie zaprowadzono odpowiednich ostrożności, zapobiegających spadaniu materiału.

Zasówki zamykające generatorów przy piecu wapiennym należy codziennie dokładnie kontrolować i donosić zaraz w miejscu właściwym o dostrzeżonych ewentualnie uszkodzeniach.

Ubikacje do odbierania wapna nie mogą być używane przez robotników na sypialnie.

Ruch dyfuzyjny i ruch warzelni.

13. Podłogi pomostów do odwózki krajanki i miału należy obić łatami i utrzymywać w porządku, a w czasie mroźnym oczyszczać z lodu i posypywać piaskiem lub popiołem.

Przy ruchu ręcznym wolno jedynie popychać wózki na pomostach.

Włazy dołów melasowych należy zabezpieczyć, o ile one muszą stać otworem, zresztą zaś nakryć.

Wchodzenie do dołów melasowych, do saturatorów i przyrządów do odparowywania, do tych ostatnich zwłaszcza po ich wygotowaniu kwasem, jest dopuszczalne tylko po dokładnem przewietrzeniu, w obecności organu nadzorczego, przy umocowaniu wchodzącego robotnika na linie i przy użyciu lamp bezpieczeństwa, z wyjątkiem saturatorów. Wewnętrzne czyszczenie naczyń saturacyjnych a względnie wchodzenie robotników do saturatorów może mieć miejsce dopiero wtedy, gdy nadzorca przekonał się (przez spuszczenie otwartego światła), iż w saturatorze nie ma już kwasu węglowego. Przed wejściem robotnika do saturatora należy w każdym razie stwierdzić, czy wentyle od soku, wody, kwasu węglowego i pary są przy odnośnym saturatorze szczelnie zamknięte i zabezpieczone przed nieprzewidzianem otwarciem się. W razie nie szczelności jakiegoś wentyla należy zapewnić bezpieczne zamknięcie przewodów doprowadzających przez wstawienie ślepego kolnierza lub wyłączenie kawałka przewodu. Dopóki robotnik znajduje się w saturatorze lub malakserze, powinien organ nadzorczy, zasługujący na zaufanie, nadzorować ciągle czyszczenie, a zwłaszcza także bezpieczne zamknięcie wszystkich urządzeń zamykanych.

Ruch wirówek.

14. Każda wirówka powinna być badana przez znawcę co pewien czas, a najmniej raz na rok; wyniki tych badań należy uwidaczniać w porządku bieżącym w książce protokołowej.

Przy wirówkach należy ustalić napętnienia maksymalne, odpowiadające pewnej ilości obrotów, i uwidocznic je w sposób odpowiedni dla każdej grupy wirówek.

Dla obsługi wirówek należy wypracować przepisy i ogłosić je przez przybicie w odnośnej pra-

cowni; organa nadzorcze mają czuwać nad ich przestrzeganiem.

Konstrukcja stropów.

15. Konstrukcje stropów należy poddawać regularnemu badaniu przez znawcę. Obciążenie ubikacyi, używanych do pomieszczenia zmiennych ilości zapasów, które stosownie do badania tego okaże się dopuszczalne, należy oznaczyć zapomocą wyraźnej kreski farbą olejną, wskazującą najwyższą wysokość dopuszczalnego magazynowania.

Przepisy higieniczne.

16. Wychodki dla osób, pracujących przy wysokiej ciepłocie, należy urządzić w ten sposób, aby robotnicy byli chronieni przed rażącą zmianą ciepłoty i przed szkodliwymi wpływami atmosferycznymi. Robotnikom należy dostarczać także odpowiedniej wody do picia w potrzebnej ilości, o ile niema wodociągów w dotyczących pracowniach.

Dla robotników, pracujących na dworze, należy przeznaczyć osobną, dającą się opalać ubikację celem korzystania z niej podczas przerw i spożywania tam posiłków.

Przez urządzenie odpowiednich umywalni w dostatecznej ilości, a względnie kąpeli należy zapewnić robotnikom możność dokładnego oczyszczania swego ciała. W szczególności należy urządzić dla robotników, zajętych przy przerabianiu cukrzycy i produktów dalszych, odpowiednio ogrzane kąpiele natryskowe. Ponadto powinno się wydawać robotnikom, narażonym na niebezpieczeństwo uszkodzenia skóry, odpowiednie środki przeciwdziałające (wazelinę itd.).

Robotnikom, zatrudnionym w lokalach wilgotnych, należy dostarczyć odpowiedniego obuwia.

Dla robotników należy dalej urządzić szatnie, rozdzielone według płci.

Środki ochronne.

17. Przy rozdrabnianiu wapna, gaszeniu wapna i przy piecach wypalających oddziały strontowego oraz przy przyrządach do ostrzenia nożów należy dostarczyć robotnikom szkieł ochronnych, a przy spuszczeniu wapna i tlenku strontowego z pieców nadto także wziewników.

Opieka w razie wypadków i zasłabnięć.

18. Między materyałami, które ma się utrzymywać w zapasie celem udzielania pierwszej pomocy, należy zamieścić także odpowiedni zasób gazy, chustek, opatrunków, środków antyseptycznych i tamujących krew, bizmutowych opasek oparzelinowych Bardelebena i środków orzeźwiających.

Nazwiska i mieszkania lekarzy kasy chorych należy podać do wiadomości robotników przez przybicie odnośnych uwiadomień w warsztatach.

O każdym wypadku w przedsiębiorstwie ma ten, którego wypadek ten dotknął, albo gdyby on nie mógł tego uczynić, mają świadkowie wypadku donieść zaraz przełożonemu organowi nadzorcemu.

Używanie osób niezdatnych.

19. Osób, o których pracodawcy wiadomo, iż cierpią na padaczkę, kurcze, przemijające napady nieprzytomności, zawrót głowy, głuchotę albo inne słabości lub wady fizyczne w tym stopniu, iż byłyby przy niektórych czynnościach narażone na niezwykle niebezpieczeństwo lub mogły niebezpieczeństwo takie wywołać, nie wolno używać do robót tego rodzaju. Pijanych nie należy dopuszczać do roboty.

Roboty szczególnie niebezpieczne powinno się poruczać tylko takim osobom, które są obznajomione z nimi i z odnośnymi niebezpieczeństwami i posiadają potrzebne uzdolnienie.

Zachowanie się robotników.

20. Zabronionem jest robotnikowi manipulować przy maszynach, których obsługa, używanie lub utrzymanie w porządku nie należy do niego. Manipulacje przy motorach i maszynach roboczych w czasie ruchu są zakazane. Wszystkie czynności, sprzeciwiające się celom ruchu, a zwłaszcza postępowanie swawolne, które mogłoby narazić na niebezpieczeństwo samego sprawcę lub inne osoby, są wzbronione.

Narzędzi roboczych i przyrządów ochronnych należy używać tylko do tego celu, do którego są przeznaczone. Urządzenia ochronne, które ze względów ruchu usunięto w pewnym celu, muszą być po osiągnięciu tego celu zaraz napowrót założone.

Samowolne usuwanie lub nieużywanie istniejących urządzeń ochronnych jest surowo zakazane.

Każdy robotnik jest obowiązany donieść zaraz swemu przełożonemu o dostrzeżonych w danym razie uszkodzeniach lub innych uderzających zjawiskach w urządzeniach przedsiębiorstwa.

Napojów wysokowych nie wolno przynosić z sobą do lokali przedsiębiorstwa.

C. Postanowienia końcowe.

Ogłoszenie przepisów ruchu i przepisów ochronnych.

21. W każdym oddziale przedsiębiorstwa należy umieścić w miejscu widocznym i dostępnym dla każdego przynajmniej jeden egzemplarz niniejszych przepisów ochronnych w formie plakatu.

Ponadto należy zwrócić uwagę robotników, zwłaszcza w miejscach, służących do dowozu buraków, zapomocą wyraźnie czytelnych napisów na niebezpieczeństwa, połączone z czynnościami przy ładowaniu i wyładowywaniu.

Postanowienia karne.

22. Przekroczenia przepisów rozporządzenia niniejszego, o ile nie wchodzą w zakres ustawy przemysłowej, będą karane według rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30. września 1857, Dz. u. p. Nr. 198, grzywnami od 2 do 200 K albo aresztem od 6 godzin do 14 dni.

Początek mocy obowiązującej.

23. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1912. Przepisy tego rozporządzenia mają zresztą zastosowanie do zakładów już istniejących i zatwierdzonych o tyle tylko, o ile spowodowane nimi zmiany w urządzeniu dadzą się przeprowadzić bez uszczuplenia praw, nabytych konsensem, z wyjątkiem gdyby chodziło o usunięcie wadliwości, zagrażających oczywiście życiu lub zdrowiu robotników, albo gdyby postawione wymagania dały się przeprowadzić bez nadmiernego nakładu kosztów i bez znaczniejszych przerw w ruchu.

Wickenburg wlr.

Mataja wlr.

173.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 24. sierpnia 1911,

dotyczące przydzielenia okręgu Urzędu podatkowego Załoźce do powiatu politycznego Zborów w Galicyi.

Wskutek przydzielenia powiatu sądowego Załoźce do powiatu politycznego Zborów w Galicyi, ogłoszonego rozporządzeniem Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 4. sierpnia 1911, Dz. u. p. Nr. 154, a wchodzącego w życie z dniem 1. września 1911, wydziela się okrąg Urzędu podatkowego Załoźce, obejmujący gminy i obszary dworskie Batków, Blich, Czystopady, Gontowę, Hnidawę, Łukawiec, Markopol, Milno, Panasówkę, Podbereźce, Ratyszcze, Reniów, Seretec, Trościaniec Wielki, Wertelkę, Zagórze i Załoźce, z powiatu politycznego Brody i przydziela go do powiatu politycznego Zborów w Galicyi.

Zarządzenie to wchodzi w życie w dniu 1. września 1911.

Meyer wlr.

